

หลักสูตรเพศวิถีศึกษา
จำนวน ๖ ชั่วโมง
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดมหาสารคาม

- กิจกรรม ☒ การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
- กิจกรรม ☐ การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน
- ☐ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความเป็นมา

ยูเนสโก (UNESCO) หรือองค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ระบุโดยอ้างอิงจากหลักฐานชิ้นหนึ่งว่า การศึกษาเรื่องเพศ ไม่ว่าจะเป็นนอกหรือในสถานศึกษา ต่างช่วยลดอัตราการมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการติดเชื้อเอชไอวี (HIV) ซึ่งเป็นสาเหตุของโรคเอดส์ โดยมีข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับประโยชน์ของเพศศึกษา ผู้ที่เรียนเกี่ยวกับเพศศึกษา มักมีความเข้าใจเกี่ยวกับร่างกายตนเองมากขึ้น รู้จักความต้องการของตนเอง เคารพสิทธิในร่างกายของผู้อื่น เข้าใจความแตกต่างระหว่างเพศตรงข้ามและเพศวิถีอื่น รวมทั้งรู้จักวิธีป้องกันตนเองจากความเสี่ยงในเรื่องเพศ ระเบิดระวังและรู้จักดูแลสุขอนามัยทางเพศนอกจากนั้น ในสังคมที่มีการเรียนและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเพศศึกษาอย่างเสรีและเปิดกว้างด้วยวิธีการที่เหมาะสม มักช่วยลดอัตราความเสี่ยงในการมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม เช่น การจำกัดจำนวนคู่นอน การมีเพศสัมพันธ์โดยรู้จักวิธีคุมกำเนิดและวิธีป้องกันโรค ช่วยลดปัญหาสังคม ลดอัตราผู้ป่วยเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และลดอัตราการท้องที่ไม่พึงประสงค์ในงานวิจัยหนึ่ง ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างเพศศึกษาและการคุมกำเนิด นักวิจัยได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างเพศหญิง จำนวน ๕,๔๔๕ คน และพบว่าผู้หญิงที่ได้รับการศึกษาเรื่องเพศมา มีแนวโน้มจะคุมกำเนิดด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง หรือวิธีที่คิดว่ามีประสิทธิภาพสูงสุด เมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่าเพศศึกษาช่วยลดโอกาสตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ได้จริง

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับประชาชน
๒. เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบท และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
๓. เป็นหลักสูตรที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน สังคม

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิตที่เหมาะสมและมีคุณภาพ
๒. เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายตระหนัก รู้จักการป้องกันและแก้ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา

หลักสูตรเพศวิถีศึกษา จำนวน ๖ ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี จำนวน ๓ ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ จำนวน ๓ ชั่วโมง

แหล่งเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียน

หลักสูตรการส่งเสริมเพศวิถีศึกษา มีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายดังนี้

๑. ศึกษาจากเอกสาร/ใบความรู้
๒. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน/วิทยากร/ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๓. อินเทอร์เน็ต
๔. สื่ออิเล็กทรอนิกส์
๕. ใบงาน
๖. แบบบันทึกข้อมูลการเรียนรู้

วิธีการฝึกอบรม

- บรรยาย/อภิปราย

การวัดผลประเมินผล

หลักสูตรเพศวิถีศึกษา มีการวัดผลและประเมินผลดังนี้

๑. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การรับรู้ การมีส่วนร่วมและการปฏิบัติ
๒. การประเมินผลจากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ

เงื่อนไขการผ่านการฝึกอบรม

๑. มีเวลาฝึกอบรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

เอกสารหลักฐานการผ่านการฝึกอบรม

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. วุฒิบัตรการศึกษา ออกโดยสถานศึกษา

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรเพศวิถีศึกษา

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
หลักสูตรเพศวิถีศึกษา พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการติดเชื้อเอชไอวี (HIV) ซึ่งเป็นสาเหตุ ของโรคเอดส์ โดยมีข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับประโยชน์ของเพศศึกษา ผู้ที่เรียนเกี่ยวกับเพศศึกษา มักมีความเข้าใจเกี่ยวกับร่างกายตนเองมากขึ้น รู้จักความต้องการของตนเอง เคารพสิทธิในร่างกายของผู้อื่น เข้าใจความแตกต่างระหว่างเพศตรงข้ามและเพศวิถีอื่น รวมทั้งรู้จักวิธีป้องกันตนเองจากความเสี่ยงในเรื่องเพศ ระวังระวังและรู้จักดูแลสุขอนามัยทางเพศนอกจากนั้นในสังคมที่มีการเรียนและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเพศศึกษาอย่างเสรีและเปิดกว้างด้วยวิธีการที่เหมาะสม	๑. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้เพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิตที่เหมาะสมและมีคุณภาพ ๒. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายรู้จักการป้องกันและแก้ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	- การศึกษาเรื่องเพศที่ให้ความสำคัญกับเพศสภาพ - การมีส่วนร่วมในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ - การศึกษาเรื่องเพศที่เน้นให้กลุ่มเป้าหมายงดเว้นจากการมีเพศสัมพันธ์อาจไม่สามารถช่วยชะลอการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร - ความถี่ในการมีเพศสัมพันธ์และการมีคู่นอนจำนวนมาก - การศึกษาเรื่องเพศที่ให้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด คือการศึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองสถานศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมกับการเรียนรู้เรื่องเพศไปพร้อม ๆ กับนักเรียน	๑. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร/ใบความรู้ ๒. วิเคราะห์ให้ความรู้ ๓.ระดมสมองนำเสนอประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา ๔.สรุปกิจกรรมการเรียนรู้/ประเมินผล	๓	๓
รวม				๖	